

BUTORGYÁRI PILLANATKÉP.

Az Ifjúsági Turisztikai Hivatal

A különböző kirándulásokon és táborozásokon kívül újabb akciókat is indított a fiatalok kelleme és hasznos tanítását célzó elmozdítások. Nagy érdeklődés nyilvánult meg a barlangutazási expedíciók, a létező és a Bucegi hegyvidékén, megismerési kirándulások, a kedvek a Dobrudzsa-órái civilizáció maradványait, az oláviai és bányai dák-romai várakkal, a moldvai és bukovi-oláviai kolostorokkal és emlékházakkal, a tengerparttal.

Nem érvényesült a személyes bosszú

Egyetlen — s emellett kicsi is — elemiszervelet a 24-es számú, a ros egyik távoli körzetében, amelyben a 8-as busz végállomása közelében, a Pioneer utca-án, volt több ilyen vagy hasonló jellegű ügylet ebben a kerületben, de azt az Alimentara HKSZ vezetése beárta (?) s így sok az házasszony a szóban forgó ügyletből kénytelen beszerezni indant, amire szüksége van. Cső-e, ha neha veszedelmes perpatvar mad a vevők közt, s a kiszolgáló idegesnek lesznek? A minap a környéken jártunk, a ügylet egyetlen ablakában egy dírtés vona magára a figyelmünket, amely arra kéri a kerületi vásárlót, hogy minél többen gyenek részt a vásárlókkal való tanácskozáson. „No lám — ki-kötünk fel — amit nem csilálnak meg egy nagy belvárosi teltben, azt megteszik a perem-árusban, egy kicé-picike egy-igben”. Később kiderült, hogy em is akármilyen tanácskozás ellős közepbe csöppentünk. Egy

Szeptember elseje. Nagy csoport gyermekeseg tarkallik az iskola udvaron már fel nyolc óra. Talán soha sem jötték meg ilyen korán reggel az elmúlt esztendő során. Az azonban még nem beszélhetünk mult időben, befejezett tényként a vakáció-va immár lezart tanévről, mert adósok maradtak. Pótvizsgák.

Van valami érdekesen furcsa abban, hogy az új iskolai évet mindig az adósoktól törlesztéssel kezdjük. Izgalmasak ezek a napok tanárnak, tanulóknak és szülőnek egyaránt. Egyaránt? Éppen erről akarok szólni.

A pótvizsga ebben a formájában is valóban az utolsó lehetőség arra, hogy valamilyen be-tomjunk a tanuló tudásának, ismereteinek talongozó hazugaiól. Már maga az a tény, hogy valaki pótvizsga maradt, kiáltó figyelmeztetés a szülő számára. Figyelmeztetés, hogy ha az év-közben bejegezték a gyer-mek ellenőrző könyvében bá-mikor hozzáférhető sok-sok el-marasztó jegyből a szülő nem is vette észre, most megtudja, hogy nem volt minden rendben. Az iskola emellett még külön értesítést küld, hivatalos formá-ban, pecséttel ellátva, amely-ben nem csak a pusztá tény-től, hanem a szülő tudomására, ha-nem közli a javító vizsga ide-jét, helyét. Emellett a felkészü-lés időszakában külön szaktaná-

ri segítséget is kapnak mind-a-nak, akik ezt igénylik.

S ezek után következik a vizsga ideje, a számonkérés i-rásban és szóban. Izgalmas per-cek, s miközben a papírlapo-kat osztják a dolgozatírókhoz, van aki találgatni próbálja a nem sokára táblára kerülő cí-meket. Amikor már ezen az iz-galmon is túl vannak, a tanár csodálkozva veszi észre, hogy a-kad néhány tanuló, aki még a nevé-t sem írta fel. A sürgető kérdésre mehökkentő a válasz: „Nincs mivel írnom”!

Tehát a több mint kéthónapos felkészülési időszak, a hivatalos értesítés, a külön és önzetlenül nyújtott segítség eredménye, hogy a tanuló meg írószert sem hoz magával az első sorban ép-pen az ő számára olyan fontos javító vizsgára. S ez nem csak ennek az esztendőnek a furcsa-sága, sajnos többéves tapasztá-lat.

Tudjuk, hogy a szülő is vég-telenül elfoglaltak, de kiért dol-goznak, ha nem éppen a gyer-mekük jövőjéért. Ezt azonban csak akkor biztosíthatják, ha ma-guk is hozzájárulnak nevelé-sükhöz. S ha mondjuk a szám-

Sport Sport Sport Sport

Reinhardt János edző nyilatkozott az athéni mérkőzésről

Az UTA labdarúgó-csapatát csütörtök este barátságos nemzetközi találkát játszott az Olym-piakozi Pireuval. A textilgyári együttes tegnap reggel érkezett meg Athénból — Bukaresten keresz-tül — Aradra. A reptéren interjút készítettünk Reinhardt János edzővel.

— Pénteki lapszámbunkban már közöltük a találkozó vé-geredményét. Kérjük, szöjlon nehány mondatot a mérkőzés lefolyásáról.

— A 4:2 (2:1)-es hazai győze-lmet megérdemeltnek tartjuk. Csa-patunk gyengébben játszott, mint Petrosényban. Ezt a nemzetközi mérkőzést azért kötöttük le, hogy legyen pályán, egy jó csapat el-leni villanvívű mérkőzésen szokjak meg játékosaink a nem-zetközi összecsapások legkörüli. Cé-lunkat csak részben sikerült elér-nünk, mert az eszményi mérkőzés-körülmények ellenére nem nyul-tottuk a fölünk joggal várt jate-ket. Szokatlan volt a késői kezdés — 21 órakor futottak ki a pályá-ra a csapatok — és kapusunk bi-zonytalankodása megzavarta öss-z-játékunkat.

— Elutazásuk előtt úgy nyi-latkoztak, hogy Athénban vé-dekező harci fellegásban fog-nak játszani, a Fejenőrd ellen alkalmazandó hadrendet akarták kipróbálni. És meg-is...

— Igen, értem a célzást. Mégis 4 gólt kaptunk. Csak hogy ebből legalább hármat vedeni lehetett volna. Persze, nemcsak kapusunk hibázott a 90 perc alatt. Elég-e-dettek — maradéktalanul — csak Broszovszky, Pozsonyi és Dumitrescu játékaival vagyunk. A többiek sokkal többet tudnak, mint a-mennyit nyújtottak Athénban. Le-

retter sérülten játszott, a Progre-sul elleni mérkőzést kihagyja.

— Milyen volt a fogadta-tás?

— Vendéglátóink igazán kitet-tek magukért. Megtekintettük a győvőri várost, elvitték az ösz-szes nevezetes történelmi és kultu-rális műemlékekhez; feleltethetl-en élmény maradt ez a görögországi út.

— És az ellenfél?

— A görög bajnokság más-od-ik helyezettje meglepően jól futbal-lozott. Edzője, Dan Georgiadisz, aki korábban a görög válogatott sző-vetségi kapitánya volt, valamikor Romániában is élt (kitűnően be-kelet. Szokatlan volt a késői kezdés — 21 órakor futottak ki a pályá-ra a csapatok — és kapusunk bi-zonytalankodása megzavarta öss-z-játékunkat.

— Az UTA milyen felállá-tásban játszott?

— Így kezdtünk: Gornea — Bi-ró, Leretter, Pozsonyi, Broszovsz-ky — Axente, Petescu, Domide — Schiopu, Dembrószky, Dumitrescu. A második félidőben Dembrószky helyére Sima állt be. A 60. perc-től pedig Dumbréanu játszott jobb szélső. Mindkét góltunk fe-jesből esett. Az első félidőben Pe-tescu (2:0 után), a második fél-időben pedig Domide (ezzel egyen-lítettünk ki) fejezték gólt. Sajnos, utána két személynél hibából két gólt kaptunk, a helyzetünket pe-dig nem tudtuk értékesíteni.

— Ma, a Progresul ellen van lehetőség a bizonyításra.

— Csapatunk egy kissé fáradt, a péntekről szombatira virradó é-jel mindössze két órát aludtunk. A felállításunk? Gornea — Bíró, Kalinin, Pozsonyi, Broszovszky — Axente, Petescu, Domide — Si-ma, Dembrószky, Dumitrescu. Tartalekok: Bătrina, Schiopu és Kiss.

— Hogyan alakul a csapat további programja?

— Az Universitatea elleni baj-noki mérkőzésünket nem sikerült előbbre hozni, így vasárnap ját-szunk Kolozsvárott, és hétfőn ut-tazunk el Rotterdamba. Edzőtár-sam, Dumitrescu már kedden el-utazik Hollandiába, és szerdán megérkezik a Fejenőrd — Estudian-tes la Plata Interkontinentális Ku-pa visszavágóját. Lehet, hogy Rot-terdamban várja meg érkezésün-ket. Ha az Interkontinentális Ku-pa sorsa nem dől el szerdán, ak-or Dumitrescu elutazik Madridba is, a harmadik mérkőzés színe-lyére.

— Hajnal elment, hallották?

— Híjnye! Ez igaz? De kár!

Pánits Sándor, a textilgyári lab-darúgó-szakosztály alelnöke ezzel kapcsolatban a következőket mon-dta: Hajnal Gyulát nem sikerült azonnali joggal igazolnunk. A fiúnak nem volt türelme kivárni a két évet, vagy azt a néhány hó-napot, ami alatt sikerült volna meggyőznünk az ASA vezetősé-gével. Visszament Marosvásár-helyre. Nagy kár, hogy nem tud-tuk igazolni. Tehetséges fiú.

OROSZHEGYI KÁROLY

Mikor lesz már végre állandó termék a sakkozónak?

Befejeződött a megyei szakta-nács és a megyei szakközlettség rendezte Augustus 23 Kupa sak-külső verseny. Az első helyen — veret-lenül! — Kertész Alfréd, a Vago-nul fiatal mesterjelöltje végzett. Nagy harc folyt a helyezésekért. Az első hat versenyző a követke-ző pontszámokat érte el: 1. Ker-tész Alfréd (Vagonul) 8,5 pont, 2. Mózes Ervin (Vagonul) 7 pont, 3. Vajda Pál (Vagonul) 6 pont, 4. Farkas Lőrinc (Győrak Podgoria) 6 pont, 5. Demian Valer (Vointa) 5,5 pont, 6. Dénes István (Vointa) 4,5 pont.

Kertész alaposan felkészült a versenyre — elméletileg és idegi-leg is — és minden reménye me-gyan arra, hogy az országos döntő-ben, ahol Mózes Ervinrel együtt városunk színeit fogja képviselni, jól megállja a helyét. Igen szépen fejlődik a győri Farkas Lőrinc, aki sok jó eredményt fog még el-érni. Az első hat helyezettet a szaktanács értékes díjakkal jutál-mazta. Dícsért illeti a Vagongyar szakkisakolójának igazgatóságát, mely lehetővé tette, hogy a ver-senyt az iskola klubjában — kitű-nő körülmények között — meg-rendezhessék.

Herskő Béla, Haliv Ianc és Pop Dumitru, a megyei szakközlettség vezetői szomorúan panaszolták, hogy minden sakverseny előtt hetekig kell kilincselniük, könyv-görniük, amíg találnak egy meg-felelő helyiséget. A kérdésről már többször írtunk: „Arad az egye-düli város Romániában, amelynek nincs állandó sakktérme”. Arad város és megye sakkhagyományá-j és igen kiváló versenyzői több fi-gyelmet érdemelnének! Az idén is — pedig igen nehéz körülmények között készültek és versenyeztek — két aradi játékos került az or-szágos döntőbe. Ilyen még nem volt soha! Az országos bajnokság középöntőjében két-két ifjúsági fiú és lány indult, és egy-egy kö-zülük bekerült a döntőbe is. Két nagyon fiatal és nagyon tehet-séges győri lány az országos fel-nőtt női bajnokság középöntőjé-ben játszik Nagyváradon. Mit le-hetne elérni, ha ezek a fiatalok megfelelő körülmények között tud-nának edzeni és versenyezni...

Ugy gondoljuk, a megyei TST-nek ezt a kérdést, végérvénye-sen meg kellene oldania.

Tájékoztató

1970

Szeptember

6

Vasárnap

Napkelte 5.42, napnyugta 18.45 órákor. Az évből elieit 248 nap, hátra van még 117.

1970

Szeptember

6

Vasárnap

Napkelte 5.42, napnyugta 18.45 órákor. Az évből elieit 248 nap, hátra van még 117.

Szeptember 6, vasárnap.

BUKAREST I.

6.05 Reggeli hangverseny. — 7.15 Könyvzene. — 9.00 Asszonyok felő-rá-ja. — 9.30 Faluműsor. — 10.00 Könyv-zene. — 14. A vidámság hul-lámhossza. — 14.30 Slágerpa-rádé. — 15.00 A fantázia szár-nyán. — 15.45 Sport és zene. — 18.15 Népdalok. — 20.05 Mikroszínház. — 20.35 Operettszámok. — 21.55 Román-cuk. — 22.10 Sport. — 22.20 Híres tangok. — 23.00 Adriano Celentano é-nekel. — 23.00 Táncezen. — 0.03 — 5.00 Éjszakai esztrádműsor.

BUKAREST II.

6.00 Vasárnapi matiné. — 8.00 Hangversenyek. — 8.10 Rádiószínház gyermekeknek. — 10.00 A mű és az ismeret. — 10.30 A hetedik műve-szt. — 11.00 Hangverseny preklas-zikus művekkel. — 14.10 Híres ene-ksek. — 14.30 Aki tud, az nyer. Te-ma: Liviu Hrebancu. — 16.00 Népdalok. — 16.30 Reszletek Boito Mefistofeles című operájából. — 17.30 Irodalmi szemle. — 18.00 A George Enescu Nemzetközi Verseny és Fesztivál. — 19.05 Románok. — 20.50 A George E-nescu Nemzetközi Verseny és Fesztivál. — 23.20 A bolgár kultúra hete.

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

VASÁRNAP: Reggel 10 órától 10 óra 20 percig: bel- és külpolitikai hírek, sport, népi és könnyűzene a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon.

1970

Szeptember

6

Vasárnap

Napkelte 5.42, napnyugta 18.45 órákor. Az évből elieit 248 nap, hátra van még 117.

Szeptember 6, vasárnap.

BUKAREST I.

6.05 Reggeli hangverseny. — 7.15 Könyvzene. — 9.00 Asszonyok felő-rá-ja. — 9.30 Faluműsor. — 10.00 Könyv-zene. — 14. A vidámság hul-lámhossza. — 14.30 Slágerpa-rádé. — 15.00 A fantázia szár-nyán. — 15.45 Sport és zene. — 18.15 Népdalok. — 20.05 Mikroszínház. — 20.35 Operettszámok. — 21.55 Román-cuk. — 22.10 Sport. — 22.20 Híres tangok. — 23.00 Adriano Celentano é-nekel. — 23.00 Táncezen. — 0.03 — 5.00 Éjszakai esztrádműsor.

BUKAREST II.

6.00 Vasárnapi matiné. — 8.00 Hangversenyek. — 8.10 Rádiószínház gyermekeknek. — 10.00 A mű és az ismeret. — 10.30 A hetedik műve-szt. — 11.00 Hangverseny preklas-zikus művekkel. — 14.10 Híres ene-ksek. — 14.30 Aki tud, az nyer. Te-ma: Liviu Hrebancu. — 16.00 Népdalok. — 16.30 Reszletek Boito Mefistofeles című operájából. — 17.30 Irodalmi szemle. — 18.00 A George Enescu Nemzetközi Verseny és Fesztivál. — 19.05 Románok. — 20.50 A George E-nescu Nemzetközi Verseny és Fesztivál. — 23.20 A bolgár kultúra hete.

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

VASÁRNAP: Reggel 10 órától 10 óra 20 percig: bel- és külpolitikai hírek, sport, népi és könnyűzene a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon.

1970

Szeptember

6

Vasárnap

Napkelte 5.42, napnyugta 18.45 órákor. Az évből elieit 248 nap, hátra van még 117.

Szeptember 6, vasárnap.

BUKAREST I.

6.05 Reggeli hangverseny. — 7.15 Könyvzene. — 9.00 Asszonyok felő-rá-ja. — 9.30 Faluműsor. — 10.00 Könyv-zene. — 14. A vidámság hul-lámhossza. — 14.30 Slágerpa-rádé. — 15.00 A fantázia szár-nyán. — 15.45 Sport és zene. — 18.15 Népdalok. — 20.05 Mikroszínház. — 20.35 Operettszámok. — 21.55 Román-cuk. — 22.10 Sport. — 22.20 Híres tangok. — 23.00 Adriano Celentano é-nekel. — 23.00 Táncezen. — 0.03 — 5.00 Éjszakai esztrádműsor.

BUKAREST II.

6.00 Vasárnapi matiné. — 8.00 Hangversenyek. — 8.10 Rádiószínház gyermekeknek. — 10.00 A mű és az ismeret. — 10.30 A hetedik műve-szt. — 11.00 Hangverseny preklas-zikus művekkel. — 14.10 Híres ene-ksek. — 14.30 Aki tud, az nyer. Te-ma: Liviu Hrebancu. — 16.00 Népdalok. — 16.30 Reszletek Boito Mefistofeles című operájából. — 17.30 Irodalmi szemle. — 18.00 A George Enescu Nemzetközi Verseny és Fesztivál. — 19.05 Románok. — 20.50 A George E-nescu Nemzetközi Verseny és Fesztivál. — 23.20 A bolgár kultúra hete.

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

VASÁRNAP: Reggel 10 órától 10 óra 20 percig: bel- és külpolitikai hírek, sport, népi és könnyűzene a 202, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon.

Gyermekekórházat adtak át laşiban

Üzembe helyezték a laşi-i új gyermekekórházat. A 655 á-gvas tízenegyezer négyzetméter-területen gyermekgyógyászati, sebés-zeti, ortopédiai klinika és a koraszülöttek számára külön osztály működik. A hematológi-

ai, bakteorológiai, vegyészeti, balneo-fizioterápiai stb. labora-tóriumok korszerű berende-zéssel vannak felszerelve, ki-váló feltételeket biztosítanak a diagnózis megállapításához és a gyógykezeléshez.

FIZESSEN ELŐ A Vörös Lobogóra!

— 500 ÉVE SZÜLETETT DÓZSA GYÖRGY —

„...szellemét a tűz nem égette meg”

Helyi hagyományaink

Román irodalmi előadások

1923 május 4-én, az irodalom lelkes aradi barátai, román-magyar irodalmi estet rendeztek. Az érdekes előadás bevezetőjét Aurel Tamasiu tartotta. Al. Negura két versét olvasta fel, Nagy Daniel novelláját, Szavaltak Petőfi versét románul és Ion Minulescu versét magyarul.

Néhány nap múlva újabb színvonalas előadást tartanak. Az előadók: Ion Minulescu, Victor Eftimiu, Ion Agirbiceanu. A helyi írók üdvözlő szavaira Ion Minulescu válaszolt.

1924-ben, Al. T. Stamatiad, he-

lyi költő, „Művészeti Szalon” címmel indít előadás sorozatot. A demokratikus csoportosulás egyik előadója Franyo Zoltan. (Stamatiad később Salonul literar címmel irodalmi folyóiratot szerkeszt.)

Ugyanebben az évben Octavian Goga vezetésével, népes írókatbort várnak városunkba. A december 10-én megtartott előadásban Goga nem jelent meg. Előttek azonban a következők: Liviu Rebreanu, Cincinat Pavelescu, Mircea Rădulescu és Ion Basarabescu.

fuszaybénés

Falusi művelődési mozgalom

A kérdés hosszabb tanulmányt is megérdemelne. A falusi művelődési mozgalom 26 éves történetre gondolok. De elebe szándékozom vágni, néhány éves tapasztalataim alapján, ennek az alapos kultúr-szociológiai felmérésnek, néhány észrevétellel, gondolatokkal. Bár ez nem zárja ki, inkább ösztönzi, hogy minden falu, község legilletékesebbjei, az értelmiségiek, el-

Hétvégi jegyzetlapok

éppen ezzel el is kezdtem. A falusi művelődési mozgalom formája és tartalma nagyon sok el- és megváltozott. A falusi művelődési mozgalom megújulása felépíthető, s tulajdoni érdektünk a kérdés velejéhez. A falusi művelődési mozgalom formája és tartalma nagyon sok el- és megváltozott. A falusi művelődési mozgalom megújulása felépíthető, s tulajdoni érdektünk a kérdés velejéhez. A falusi művelődési mozgalom formája és tartalma nagyon sok el- és megváltozott. A falusi művelődési mozgalom megújulása felépíthető, s tulajdoni érdektünk a kérdés velejéhez.

Tóth Mária

GALAMBOK, KEZEK...

Sokan nem tudta megszokni, hogy a gyermek az övé. Neha csodálta, mint tevényt, mint valami primitív, ami rejtett erővel bír. Tágoltan, soha gügyögve, min- mondatat göngyöly- kezett vele. Mintha k a beszédmodorát, lakai naivot hallana, gyermek életkori sa- jányelné ezt a beszéd- lesélni is ha próbált mupipókével kezdte. Mente az rom éves v- lambok rópp- — Látd, ezek a galambok! — Melv, galambok ezek? — Melv, k...? — A gye- rek megállt, bámszókodott rá — O türelmetle,

Az izzó vastrónon el- égetett Dózsa „szelle- met a tűz” sosem éget- te meg. Az osztályhá- boruk egyetemes törté- netében egyike volt a legcsodálatosabb, leg- tisztább jellemeknek, a- ki a román, magyar, szerb, szlovák, rutén parasztok elére állt, hogy az elnyomottak, kizsákmányoltak job- bagyvezére legyen s igazságukat fegyverrel ki- harcolja. Felkelése, a kudarc ellenére is, elő- re vitte a történelmet.

Engels A nemet pa- rasztháború-ban a kö- vetkezőket írja: „1514-ben... általá- nos parasztháború tört ki. A törökök ellen ke- reszties hadjáratot hir- dettek és a csatlakozó jobbágynak és fel- jobbágyoknak szokás szerint szabadságot í- gérték. Mintegy 60 000 ember sereglett egybe Dózsa György székely vitéz parancsnoksága alatt, aki a törökök el- leni háborúban már ko- rabban kitüntette ma- gát és nemességét is nyert. A magyar lova- gok és főnemesek a- zokban nem láttak szí- vesen a keresztiesha- djáratot, amely tulajdó- nuksok, szolgáikot fosztotta volna meg ö- ket. Utána erdek az egyes parasztszapatok- nak és jobbágyságok- nak közötti bántalmazá- sok közötti cipettek vissza. Amint ennek híre a kereszties sere- ghez eljutott, az elnyo- mott parasztok dühe ki- robbant... Maga Dózsa is osztozott csa- patainak az áruló ne- messég elleni haragjá- ban, a kereszties sere- glet és Dózsa az új mozgalom elére állt.”

Győzelme és kudar-

COTT IOAN rajza

zereit kényszerítették, hogy eleven testből e- gyenek... A nemesek véres megtorlását Ver- böczi István Hármaskö- nyvének az urak feudalis jogait rögzítő, a jobbágyságot „örökös földhöz kötöttségre” ítező, az elnyomást és kizsákmányolást szen- testítő törvénykönyve követte...

Dózsa csodálatos a- lakját, tiszta jellemét s a nagy parasztfelkelést már a XVI. századtól megidézi az irodalom.

A humanista Stieröel István (Taurinus) la- tinnyelvű műveben, a Stauromachia-ban (pa- rasztháború), később, a XIX. század közepén Eötvös, a nagy realista

ét elégeték/ De szel- lemét a tűz nem égeté meg, / Mert az maga tűz; ug vigyázzatok: / Ismét pusztíthat e láng rajtatok! A polgári demokratikus forrad- lom viharadárának, Adynak is eszméi lo- bogója Dózsa. Magát Dózsa György unokájá- nak, „népért síró, bus, bocksoros nemesnek” vallja. Juhász Gyula pedig a fehértöror szörnyű, rémes éjsz- kájában az új forrad- lom eljövetelel és győ- zelmét jósolja meg: „Fekete ég bakacsinja / Bibor lesz majd a pa- lástod!” S hogy meny- nyire kapcsolódik Dó- zsa emléke a maihoz, bizonyítja a romániai magyar irodalom te- hetséges költőjének, Székely Jánosnak a nagy parasztfelkést és felkelését megidéző poemája.

Minden idők forrad- lalmi mozgalmának, a szabadsáért és joga- kért vívott küzdele- nek eszméi lobogója lett Dózsa neve. Eppen ezért gondolkodni tisz- telettel nagy elődün- ke, a forradalmi harc példaképére, Dózsa- ra, mert népi érdekeket képviselő vezéregényi- sége, akár Stefan cel Mareé, Budai Nagy Antalé és Mihail Ro- manulé, Hunyadi Já- nosé és Horiae, Cloş- cae és Crişané, népünk mai és holnapi győze- lmi felé mutat, azt készítette elő, a for- radalmi tettek és gondolatnak magisz- rü öröksége a miénk. Dózsa megelevenítése az irodalomban, ké- pzőművészetben, zené- ben célkitűzéseink megismeréséhez és tel- jesítéséhez vezet. (m. i.)

JUHÁSZ GYULA

Dózsa után

Fekete ég bakacsinja, Ráborul a rónaságra. Mint a kopó, jár vadászni Szapolyai katonája.

Előport tűz hamva mellett Révedünk a kerek égre, Ősz szél fu a subánkba, Hallgatás a nota vége.

Nagy uraknak vára fénylik, Nagy kutyáknak szava hangos, Kicsi kunyhók csöndje rémes, Véres farsang tora van most.

Suba alatt összenéznek Bus legények, de nem szólnak. Káromkodás lenne ugys, Várni kell, mit hoz a holnap!

Varjú kórog a határban, Kopacsolnak meg az ácsok, Fekete ég bakacsinja, Bibor lesz majd a palástod!

SZÉKELY JÁNOS

Előszó

Egy arcot látok valahol magamban. Egy arc követ, ha járom a mezőt. Egy szép, szakállas, súlyos, lázadó arc Tündökli néha hunyt szemem előtt.

Egy ősi arc, egy ősom ember-arca. Épült ki bennem (s épül holtomig). Nándor mezőin. Rákoson, Temesvárt Gyótródi, hallgat és gondolkodik.

Hallgat. Fogát fehér ajkába vassa. Hallgat. S mi mindent mond a hallgatása! Kihallgatom, sőt versbe is szedem.

Lehet, hogy mindezt nem gondolta, s hogyha Gondolta is, hát máshogyan gondolta, De én így hallom, én így képelem.

*) A költő Dózsa című poemájából, Irodalmi Könyvkiadó, Bukarest, 1968.

Néhány hét múlva — októ- ber derekán — újra me- nyitja kapuit az Aradi Népi Egyetem, s kurzusai között ismét megindul a „Kultúra és civilizáció” című magyar nyelvű sorozat is. Ebben az évben tí- zenöt előadásra kerül sor, kethe- tes időközökben.

Az elmúlt esztendő gazdag ta- pasztalatai s a közönség értékes megjegyzései nyomán több kér- desre sikerült kedvező megol- dást találni. Például az előadások- kat nem pénteki napokon, hanem szombatként tart- ják meg. Így a népi egyetem akadályozza a tanfolyam hallgatóit abban, hogy a Temesvári Állami Magyar Szín- ház szokásos pénteki műsorait megtekintsek.

Természetesen az ismertető elő- adásokat továbbra is magas eszté- mei színvonal, tudományos hoz- záértés és hazafias szellem jel- lemzi. Utjaitkint fog hatni a szociológia, az agrártudomány, a világpolitika és az orvostudo- mány tárgykörébe vágó előadá- sok bevezetése.

A legtöbb előadás ebben az év- ben is a human tudományok, a hazai és világirodalom, a történe- lem és a művészettörténet terü- letét öleli fel. Ezek közül megem- lítjük itt a „Nyelv és társadalom”, „A romániai magyar irodalom történetéből”, „Fejezetek Arad műve- lődés történetéből” és „A jelenkori világ képzőművészete” című elő- adásokat. A történettudomány kö- réből tervbe iktatott előadások ke-

ismert fővárosi elő- adónak tartja, a- ki — miként a címből is kiderül — közérdeklődés- re számot tartó kérdéseket taglal majd.

A napokban ki- osztják az elő- adások nyomtatott tájékoztatóját. A beiratkozások már megkezdődtek a népi egyetem Köztársaság útja 78. szám alatti helyiségében (d. e. 9-14 óraig, hétfőn, szerdán, pén- tekken d. u. 17-20 óráig). Az elő- adásokra a belépti díj személyen- ként és előadásanként egy lej. A kurzusra beléptet is lehet váltani. Reméljük, a népi egyetem iránt ebben az évben megint fokozód- dik a közönség érdeklődése. GLÜCK JENŐ

Évkezdett a Népi Egyetemen

resztmetszetét nyújtják a hazai és világtörténelmi kutatások jelenlegi eredményeinek. A természetudo- mányiak szintén érdekesnek ígér- keznek. Megemlítjük „A hazai fi- zikai kutatások eredményei”, „A világtörténelmi kutatások legújabb sikerei” címűeket.

Előadók kiválasztásánál első- sorban régi, kipróbált gardáinkra támaszkodunk. Ujra a lektorai e- melvényre lépnek: FABIAN GYÖRGY, FICZAY DENES, KO-

nál. A gyermek érdeklődött, de soha nem követelt. A repülő- géppen bízta: — Ugye te már nagy lány vagy, te nem félsz repülni? Mások is repültél már. — Nem félek, anyu — bizto- sította a gyermek.

Négyezer méter fölé érték. Kikerültek a mellétől eluszo körből, le- begtek a bárányfelhők felett és a nap alatt, Ritmikus, lökészerű rebbenéssel. Ettől megnvugodott, megnvugtatta továbbá a bárányfelhők egy da- rabja. A töretlenség érzékese azonosult benne a szilárdságával. Jövedve derült, oda hajolt a gyerekekhez: — Szuszu, látod, ez a leg- szebb az egészben, a felhők fö- lött lebegni.

A gyermek átható kék szemmel nézte, szinte sötét belőle a fö- lényesség: én más vagyok ná- ladnál, csak az életet adtd nekem, a többi én látam meg magamnak. Miért akard, hogy azokért a dolgokért lelkesedjem amiért te, miért akard, hogy éppen azt szeressem, amit te? Miért? A gyermek megingatta a fejét.

— Nem a felhők fölött szere- tek repülni! — Hát...? — Ha tudni akard, nekem az a legszebb, amikor leszáll a gép. — Már, hogy lenne az a leg- szebb? Be kell kötni a biztosító szíjakat, melyeket lelegzen, cu- korkát szopogatni s vívmányi ne- hogy rosszul legvél... A gyermek maga elé nézett.

Képzeltünk akart valami bár- gyt és gyerekesket: Szuszu, most direkt bosszan- tassz, de nem kiáltott, mert a gyermek nem hagyta szó- hoz jutni. — Azért a legszebb leszállni, mert te végig úgy érzéd, hogy a gép igenis emelkedik, emelke- dik... s közben a lába ott koc- can egyet a betonon. Miközben azt hiszed, hogy felfelé repülsz, lefelé szállsz, a lökésor már tul vagy mindenen, lent vagy a földön. Ez a klassz az életben: Szopogatták a cukorkát. Az anyja is, a gyereke is. A gyereke elemista volt, ne- gyedikes.

Életem, Zsóka

Sors, élet, helytállás — a drá- mairó összefüggéseket keres. A színház „nagy” merlegere teszi a tudat képletét. Ezzel a matemati- kával a vele együtt kin- lodokra, gondolkodókra és erő- zőkre bizza, hogy mi meny- nyit nyom, milyen a sulya a tett- nek és szónak. Ez a bizalom, a kölcsönös katarzis, iró és nézőé, együttesen kezezi a színpad-szó- szek királyvizét, amely elválaszt- ja a fémblől a nemeset. Egyúve az igaz ötvözetet, félre a hamisat, a talpiti!

SZAKONYI KAROLY az Éle- tem, Zsóka-ban „örök emberi” mo-

ralt vet fel, a hogyan küzdenni-t. Ilven és ilyen helyzet is van. A karrier nem ket, de ezerarcu Jan- nus Ez nem is csak író esetében.

Mert Fortuna — azzaz a „ragadd meg a kinkakozó alkalmat!” — csabító nevetésében hamis illu- zók buktatói lehetnek, hogy vak- vágyainra sodorjanak.

A példázat nem az irodalom- ban. Ahogy Szakonyi napjaink ta- zében edzi, benső izásában, a fer- és ön párharcának mikrokosz- moszából a társadalmi szövedmé- nyekig, érdekesen naivva, ujja a- lakul lelekvizsgáztató drámáig. I- ban. Van menekülés, meghatralas a siker látszatába, lehet sütké- rész a felszínen. A megalkuvás megtöri a gerincet, sárba ránt, ki- alszik a szabad emberi küzdés csillaga. A lélekáltásnak nagy az ára: a becsület bukásának tragiku- ma. S minden hibáért az író, mű- vész, ember lelke „istenének” trónszéke előtt kell, hogy a hatá- tartassa. Mert minden ember sorsa a saját kezében formálódik. A fe- lelősséget nem háríthatja másra, „A kor felvetette s kérdést: hogy maradhatunk hűek önna- gunkhoz, választott utunkhoz, mi a legméltoőbb magatartás” — ol- varssuk az író értelmezését a mű- sorúzetben.

Az Életem, Zsóka 1963-ban mutatja be a budapesti Nemzeti Kamaraszínház. S hogy ez a drá- ma mennyire „komoly dolog”, ut- ja nyomon követhető az 1965-ös drezdai és a tavalyi Parchim-i (NDK) bemutatótól az idej szat- mári színre viteleig. „...mert csak cselekményben szól a házastár- sak közötti összehúzóerőről, Tar-

talmában több mint a férfi-m- kapcsolat bonyolalma. Az ember méltóság megőrzéséről van szó. É arrol, hogy aki valamiben vét, a mindenen vét. Tuláságon szígo u ítelet ez, de a dráma felnagy- tás, felfokozás, éppen azért, hog- felkiáltunk, ime, a veszély!” — írja Szakonyi Karoly saját drá- májáról.

A konfliktus belső nekifeszülé- sekben játszódik. Alászáll a lelke mélyébe, hogy átélessa a nézőé három jellem — Zsóka, Rácz, Köves —, egyetlen lelkeskedő három változatának küzdelemét. Egy gyötrelmes éjszakába sür- södve elevenedik meg, mi is tör- tent, az Sma- gával meghaso- lott fiatal író visszaemlékezé- seként. A reggy- fénye gyújtja a író figyelmétet- set, „megtenni a

A Szatmári Északi Színház előadása

utat tisztán, azt miért nem lelt, Miért?” Meg bennünk rezdülnek ELE- KES EMMA utolsó szavai, fe- lejtethetetlen Zsóka, az író össze- függő jellem-rendszerének ez a csodálatosan megírt és megélt tar- zéban edzi, benső izásában, a fer- és ön párharcának mikrokosz- moszából a társadalmi szövedmé- nyekig, érdekesen naivva, ujja a- lakul lelekvizsgáztató drámáig. I- ban. Van menekülés, meghatralas a siker látszatába, lehet sütké- rész a felszínen. A megalkuvás megtöri a gerincet, sárba ránt, ki- alszik a szabad emberi küzdés csillaga. A lélekáltásnak nagy az ára: a becsület bukásának tragiku- ma. S minden hibáért az író, mű- vész, ember lelke „istenének” trónszéke előtt kell, hogy a hatá- tartassa. Mert minden ember sorsa a saját kezében formálódik. A fe- lelősséget nem háríthatja másra, „A kor felvetette s kérdést: hogy maradhatunk hűek önna- gunkhoz, választott utunkhoz, mi a legméltoőbb magatartás” — ol- varssuk az író értelmezését a mű- sorúzetben.

Az Életem, Zsóka 1963-ban mutatja be a budapesti Nemzeti Kamaraszínház. S hogy ez a drá- ma mennyire „komoly dolog”, ut- ja nyomon követhető az 1965-ös drezdai és a tavalyi Parchim-i (NDK) bemutatótól az idej szat- mári színre viteleig. „...mert csak cselekményben szól a házastár- sak közötti összehúzóerőről, Tar-

MOZER ISTVAN

A chilei elnökválasztások eredményei

lényegében az indokínai háborút ellenzik. Tény, hogy az Egyesült Államok vietnámi politikáját e egész évben támadták a kongresszusban. E mögött nem utolsó sorban azok a hatalmas háborúellenes tüntetések állnak, amelyeket az amerikai ifjúság szervezett a háború haladéktalan be-
szűntetéséért, az amerikai csapatok kivonásáért Indokínából, és azért, hogy e térség népeinek biztosítsák elidegeníthetetlen önrendelkezési jogát.